

TALE

3. november 2010

J.nr. 2010-0017139

5. kontor/vt/

Beskæftigelsesministerens tale ved samråd i Arbejdsmarkedsudvalget – Samrådsspørgsmål L og M

Spørgsmål L

I hvilket omfang vil ministeren ændre regeringens aktiveringssystem, sådan at hjælpen til ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere forstærkes for så vidt angår deres sociale og sygdomsmæssige problemer – og sådan, at aktiveringskrav ikke forværrer den enkeltes situation?

Spørgsmål M

Hvordan vil ministeren leve op til rigs- og statsrevisorernes krav til ministeriet om at fremskaffe viden om, hvilke aktiveringsindsatser der virker for ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere, herunder hvordan indsatsen bør koordineres i forhold til de sociale myndigheder og sundhedsmyndighederne?

Samrådstale

Jeg vil gerne besvare de to spørgsmål i sammenhæng.

Den aktive beskæftigelsesindsats

Lovgivningen giver i dag mulighed for at sammensætte et fleksibelt aktiveringsforløb for ikke- arbejdsmarkedsparete, der er tilpasset den enkeltes behov.

Regeringen mener, at en beskæftigelsesindsats skal ”skræddersyes” til den enkeltes behov og ikke fastlægges i firkantede forløb, der presses ned over alle ikke arbejdsmarkedsparete ledige.

Som den senere tids avisomtaler har vist, mangler vi stadig, at kommunerne får ryddet op i aktiveringsindsatsen, så vi ikke fremover skal høre om tåbelige aktiveringsforløb, der ikke hjælper den enkelte ledige tættere på arbejdsmarkedet.

Det står fast, at aktive tilbud er grundstenen i beskæftigelsesindsatsen. Målet med beskæftigelsesindsatsen er at hjælpe de ledige tilbage til i job så hurtigt som muligt. Og det sker ved at give dem aktive tilbud.

Vi skal under ingen omstændigheder tilbage til den tid, hvor de ledige blev overladt til sig selv på passiv forsørgelse.

Der kan være ikke-arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere, der er så langt fra arbejdsmarkedet, at de ikke kan tage imod tilbud om aktivering. De skal selvfølgelig ikke presses, men de skal heller ikke glemmes. Der skal løbende gennem dialog tages stilling til, om de er parate til at få hjælp.

Rammerne for beskæftigelsesindsatsen

Det er mit job i samarbejde med forligspartierne at se på, hvordan rammerne virker. Og det har jeg gjort ved at iværksætte et aktiveringstjek og med aftalen om refusionsomlægninger. Intentionen er væk med nyttesløs aktivering og over mod aktivering, der virker.

Min opgave er at sikre, at rammerne for beskæftigelsesindsatsen er i orden. Vi har de rigtige typer af tilbud, og så er det op til jobcentrene at bruge tilbuddene, så de fremmer målsætningen om, at alle skal kunne finde plads på arbejdsmarkedet, også selv om alle ikke kan varetage et job fuld tid, men kan klare nogle timer.

Der er i lovgivningen givet mulighed for både at give arbejdsmarkedetsrettede tilbud i form af virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud. Og der er mulighed for at give tilbud, der kan støtte den ledige til sundere levevis og tilbud

om motion i det omfang, der er behov for det. Der er også mulighed for at give tilbud, der kan hjælpe personer med psykiske problemer eller misbrugsproblemer.

Udover at tilbuddene kan gives som enkelttilbud, har vi gjort lovgivningen fleksibel, så det er muligt at kombinere tilbuddene. Det gør, at indsatsen kan blive mere helhedsorienteret og målrettes den enkeltes behov.

Virksomhedsrettede tilbud

Også for de ikke arbejdsmarkedsparate er det den virksomhedsrettede indsats, der er mest motiverende for den ledige og samtidig den mest effektive vej tilbage eller ind på arbejdsmarkedet. Det så vi bl.a. i ”Ny chance til alle”, hvor kontanthjælpsmodtagere med mere end et års passiv offentlig forsørgelse fik et aktivt tilbud.

For at støtte overgangen til arbejdsmarkedet har vi løbende udvidet mentorordningen. Mentorfunktionen indebærer, at en medarbejder bliver frikøbt nogle timer til at støtte den ledige ud over en normal introduktion til en arbejdsplads.

Mentorfunktionen er også krumtappen i de virksomhedscentre, der med stor succes er etableret. Der kører for tiden en kampagne, der skal motivere alle jobcentre til at etablere virksomhedscentre.

I et virksomhedscenter stiller virksomheden flere pladser til rådighed og knytter en mentorfunktion til. Virksomheden har en løbende tæt kontakt med en medarbejder fra jobcentret.

Metoden gør det muligt at tilpasse jobbet til den enkelte ledige, fx ved at fastlægge det antal timer vedkommende kan klare, og hvilke øvrige hensyn der skal tages. Om der fx skal suppleres med tilbud af anden karakter, fx motion, sundhed, psykologbistand osv.

Samtidig er der fra jobcentrets side en tæt opfølgning, hvor der løbende tages stilling til, om timetallet kan ændres og om, der sker fremskridt.

Tilbagemeldingerne er positive. Alle er glade for modellen. Virksomhederne stiller gerne pladser til rådighed for de ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, og virksomhederne har heller ikke problemer med at finde medarbejdere, der vil være mentorer. Og ikke mindst er det motiverende for de ledige at opdage, at de kan fungere på en ordinær arbejdsplads.

Det er den type tilbud, jeg gerne ser mere udbredt. En virksomhedsrettet indsats på en rigtig arbejdsplads med individuel støtte i form af en mentor og med mulighed for at give en helhedsorienteret indsats gennem andre typer af tilbud.

Viden om, hvad der virker

Jeg er meget enig i Rigsrevisionens krav om, at vi skal skaffe mere sikker viden om, hvad der virker for de ikke-arbejdsmarkedsparate. Det er også en linje, jeg støtter.

Beskæftigelsesministeriet har derfor bl.a. afviklet flere store kontrollerede forsøg for forskellige målgrupper af ledige, hvor virksomhedsrettede initiativer bliver suppleret med en tæt opfølgning og eventuelt suppleret med andre tilbud, der kan hjælpe personen. Det er gjort for at se, hvad der virker. [Og nogen gange finder man også ud af, hvad der ikke virker].

Vi ved allerede, at de virksomhedsrettede tilbud virker for de ledige, også for ikke-arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere, selv om vejen kan være længere og ikke så direkte.

Der vil fremover løbende blive sat endnu flere initiativer i gang, der vil give os endnu mere viden om, hvordan indsatsen skal sammensættes for de udsatte grupper.

Det er en central opgave at stille denne viden til rådighed for jobcentrene og i øvrigt støtte dem i at vælge den mest effektive indsats.

Det er jobcentrene, der har ansvaret for at bruge denne viden til at forbedre indsatsen og give tilbud, der har effekt.

Formidling af viden sker bl.a. gennem landsdækkende kampanjer, som det i øjeblikket sker med kampagnen om virksomhedscentre. Ved kampanjer understøtter vi systematisk udbredelse af effektive metoder.

På www.jobindsats.dk bliver der stillet en række data til rådighed for kommunerne. Det giver den enkelte kommune mulighed for at følge, hvordan de klarer sig i sammenligning med andre kommuner. Ideen er bl.a. at kommunerne skal lære af andre kommuner med gode resultater efter best practice metoden.

Koordinering af indsatsen

Det er en kommunal opgave at organisere kommunens forvaltninger, så de spiller mest effektivt sammen. Det er altså op til kommunen at sikre, at kommunikationen og sagsbehandlingen på tværs af forvaltningerne sker på bedste vis.

Alt i alt er jeg enig i Rigsrevisionens opfordring om, at vi skal blive ved med at fremskaffe mere viden. Det gør Beskæftigelsesministeriet også løbende. Viden gør det muligt, at vi bliver stadig bedre til at hjælpe de svage og udsatte. Regeringen vil ikke opgive disse mennesker, fordi det tager lang tid og er vanskeligt. Vi vil hellere hele tiden forsøge at opbygge mere viden om, hvordan de kan hjælpes med aktiv indsats.